

28.6.2024

Museonjohtaja

Kaupunginmuseon lausunto Helsingin yhtenäiskoulun (os. Louhentie 3) asemakaavamuutoksen ehdotuksesta

HEL 2022-010739 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut valmistelee asemakaavan muutosta Käpylä yhtenäiskoulun tontilla os. Louhentie 3. Hankkeessa luodaan edellytykset koulurakennuksen peruskorjaukselle ja laajentamiselle. Käpylän yhtenäiskoulun rakennus on inventoitu helsinkiläisten koulurakennusten Opintiellä-selvityksessä, jossa se on arvotettu luokkaan 2: koulurakennus on ajalleen tyypillinen ja sillä on historiallisia arvoja. Kohteesta on valmistunut rakennushistoriallinen selvitys (ark-byroo, 2021). Kaupunginmuseo on lausunut hankkeen Oas-vaiheesta.

Käpylän yhtenäiskoululla on erityinen asema helsinkiläisen koulujärjestelmän ja -arkkitehtuurin kehityksessä. Helsinkiläisten koululaisten vanhempien aloitteesta 1950-luvulla perustettu edistyksellinen Urania-piiri pyrki toiminnassaan kehittämään ja modernisoimaan lasten perusopetuksen malleja. Seuran johtohahmona toimi pedagogi Touko Voutilainen (1918-1991), joka esitteli ensimmäisenä mm. kurssimuotoisen opetuksen ja luokattoman lukion. Yhtenäiskouluyhdistys ry perustettiin vuonna 1956, jolloin uutta pedagogista näkemystä toteuttaneen koulun opetus käynnistyi. Oma koulurakennus saatiin vuosina 1961-62, jolloin Käpylä yhtenäiskoulun ensimmäinen rakennusvaihe valmistui. Toinen vaihe eli lukio valmistui vuosina 1965-66. Yhtenäiskoulun rakennuksen suunnittelivat arkkitehdit Marja ja Keijo Petäjä, jotka kuuluivat 1950-luvulta lähtien suomalaisen modernismin kärkinimiin. Käpylän yhtenäiskoulun rakennuksesta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Petäjän tuotannon merkkikohteita ovat mm. Teollisuuskeskus Eteläranta 10, Lauttasaaren kirkko ja Kone Oy:n entinen pääkonttori Munkkiniemessä.

Yhtenäiskoulun rakennus suunniteltiin poikkeuksellisella huolellisuudella ja yksityiskohtaisuudella, ja sen arkkitehtuuri edustaa laadukasta modernismia. Yhtenäiskoulun rakennus liittyy ympäröivään puistoalueeseen, sen maastomuodot huomioiden ja ympäristöön kiinnittyen. Alue rajautuu valtakunnallisesti merkittävään Käpylän puutaloalueeseen RKY 2009. Rakennuksen ja toiminnan pedagogisesti kunnianhimoiset lähtökohdat tuottivat sille arkkitehtuuriltaan erottuvat ominaispiirteet, jotka ovat kantaneet tähän päivään saakka. Kohde on arvokkaimpia 1960-luvun alkupuolen modernismia edustavia koulurakennuksia,

28.6.2024

Museonjohtaja

joiden säilyneisyys uhkaa Helsingissä heikentyä uudistavien hankkeiden johdosta.

Tontti ja koulurakennuksen arkkitehtuuri tarjoavat mahdollisuuden koulun laajennuksen tasapainoiseen suunnitteluun, ympäristön arvot huomioiden. Asemakaavaehdotuksessa alkuperäisen koulurakennuksen arvot on huomioitu asemakaavan suojelumerkinnällä Sr-2, joka kohdistuu koulun ulkoarkkitehtuuriin, arvokkaisiin sisätiloihin sekä liittymiseen ympäristöön. Asemakaavaehdotus ohjaa laajennuksen arkkitehtuurin sopeuttamista olevaan rakennukseen. Piha-aluetta suojaava muuri tulee toteuttaa myös ympäristöön hyvin sopeutuvalla tavalla, samalla kun ratkaisun palautettavuus on hyvä huomioida.

Kaupunginmuseo puoltaa Käpylän yhtenäiskoulun asemakaavamuutoksen kaavaehdotusta.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Reetta Heiskanen
museonjohtaja